

Дім

Дійові особи:

Єлена - жінка років тридцяти, безробітна.

Миколай - чоловік років п'ятдесят, у минулому військовий.

Михаїл - чоловік років сорока, ділова шишка.

Андрій - чоловік, секретарь Михаїл

Дія відбувається у хатині, в невідомій місцевості.

АКТ І

Миколай: Кажись приїхали.

Єлена: Ти думаєш це те місце? Щось зовсім стара ця халупка.

Миколай: Точно вона. Подивись довкола: тут тільки і стоять хатки без вікон і без дверей, а ця ціла... Ну і, до речі, на ній відносно новий замок.

Єлена: Все одно мені здається даремно ми сюди приїхали. (закурює цигарку)

Миколай: А що не так? Боїшся, що тебе маньяк вб'є?

Єлена: Не кажи дурниць! Просто в мене погане передчуття, вот і все...

Миколай: Можливо ти права... Не міг Сергій так несподівано написати.

Єлена: Друзі у тебе завжди мали особливий характер, но щоб доходити до таких крайнощів - це щось новеньке. Я розумію, що ви разом пройшли війну і він для тебе як батько... все ж, цей дім...

Миколай: Гаразд, як там не було, ми вже тут і діватись нам нікуди. (дістає ключ та відкриває замок) Дами вперед!

Єлена: Ага, це з якого переляку?! Я не хочу бути першою! Іж ти надумав, щоб я першою шла! Раптом там западня яка-небудь, пастка, а я зараз зайду і воно мене вб'є, а!?

Миколай: Не вигадуй! Не хочеш - стій тут! Я сам піду... Мда! Темно хоть око виколи.

Єлена: Казала ж треба було взяти ліхтар, на про всяк випадок, а ти...

Миколай: Я думав ми встигнемо до ночі приїхати, але, як ти бачиш, дороги тут нема. В бардачку, щось схоже було...

Єлена: Отож-то, що ти думав... (підпалює запальничку)

Миколай: Ах, жінки, як завжди тільки ниють і ниють, ниють і ниють...

Єлена: Можеш помовчати хоч разочок! Ти і так потріпав мені всі нерви поки ми їхали на твої розвалюжці.

Миколай: Сама ти развалюха! Димиш більше потяга. Казали лікарі припинити курити, а ти все продовжуєш.

(Повіяв протяг)

Єлена: Мені все одно, що вони сказали. Вже гірше мені не буде... О! я, здається, знайшла підсвічник...

Миколай: Ти пожалієш про це...

Єлена: Колю, досить розкидуватись даремно словами. В цій халупі від твоїх філософських думок становиться ще душніше!

Миколай: Я просто кажу, що думаю, а ти все одно продовжуєш свою шарманку. Треба ж себе хоч якось берегти... І до того ж я хвилююся...

Єлена: Хвилюєшся? Ти? Не сміши! Якщо б ти так переймався, то ти б мене замкнув дома і тримав, як собаку на прив'язі. Но як бачиш, ми тут!

Миколай: Хіба ти хочеш довести себе... Ти цього бажаєш? Тоді чекай!

Єлена: Ой все! Припини! Не можу, аж зариться скоріше хочеться.

Миколай: Що правда очі ріже?... Добре! Не хочеш - не відповідай! Все одно тебе це буде мучити ще не одну ніч.

Єлена: Краще давай знайдемо той стіл, що згадується в листі.

Миколай: Гхм... Ніколи б не подумала, що у Сергія така загадкова бабця... Він сам був з причудою, що ж тут говорити... Я пам'ятаю... він тільки раз якось розповідав про гру. Якщо виграєш - ти отримуєш цей дім.

Єлена: Чесно кажучи... мені слабко віриться в ці байки.

Миколай: Так, звучить, як маячня. Можливо, розповідаючи ці історії, він повертався додому, до себе на батьківщину... Ми пройшли багато чого... Він став для мене, як рідний. Уявляєш, я кожний ранок бачив його зморшкувате лице, як зараз бачу твоє! Тільки подумати, якщо б не війна ми б ніколи не зустрілись.

Єлена: Не романтизуй. Скільки людей загинуло? Тисячи!

(Заскрипіла підлога)

Миколай: Це війна - без жертв не обійтись...

Єлена: Страшне ця річ... Ніколи не знаєш коли вона почнеться... До речі, бабуся мала витончено-аристократичний смак: антикварний годинник, старий комод, стільці з шовковою оббивкою... Вона була не промах. Шкода, що нікому це більше не потрібно.

Миколай: Що зробиш часи змінюються...

Єлена: Ні! Тепер я хочу цей дім! Він якийсь казковий... прекрасний... неповторний... Він мені потрібен!

(Єлена та Миколай заходять до наступної кімнати)

Єлена: Найmemo робітників, вони відреставрують наш чудовий замок, і будемо жити, як король і королева. Хіба це не чудово?

Миколай: Б'юсь об заклад, що ти навіть заночувати тут не залишишся. До найближчого міста сто кілометрів. Як ти і без нових обновок?

Єлена: Головне, що я буду тут, а все інше не важливо! Я вже уявляю як я лежу під деревом з моєю улюбленою книжкою. Тільки я і звуки широкогрудої землі. Ах, як це зачаровує...

Миколай: Що там?

Єлена: Стіл дурацький...

Миколай: Ага, тепер залишилось зрозуміти як тут грати. Ух, ну і пильний же. (Чхає)

Єлена: Дивно, чому тут чотири стільця... Невже гра для чотирьох? Нісенітниця, не може бути такого. Твій генерал не згадував такого в листу. Можливо щось, десь було сказано, а ти не звернув уваги?

Миколай: Ні, здається... Крім цього, він би не захотів довіряти останнє, що у нього залишилось кому-завгодно. Вони можуть і для краси стояти.

Єлена: Не кажи дурниці.

Миколай: І що тепер робити? Де нам взяти ще двох?

(Хтось постукав у двері)

Миколай: Хто це?

Єлена: Не знаю... Піду гляну.

Миколай: Ні-ні-ні! Ти що з розуму з'їхала!

Єлена: А що робити? Нам все одно потрібно ще дві людини.

Миколай: Ти себе чуєш? Ми навіть не знаємо хто за дверима і що вони взагалі тут роблять.

Єлена: І що ти пропонуєш? Сидіти і чекати поки вони не відважаться виломати двері? Ніби вони не розуміють, що в домі хтось є.

Миколай: Стій!

Єлена: Хто там?

Михаїл: Це м...

Єлена: Хто?

Михаїл: Ми, Михаїл та Андрій, у листі було вказана ця адреса, можливо ми помилились?

(Вони переглянулися)

Єлена: (Єлена к Миколаю) Знайшлися...

Миколай: Скажи, що вони помилилися. Я не віддам цей будинок незрозуміло кому.

Єлена: Отож-то хто вони? І який, в біса, лист? Твій генерал вирішив, що ми не найкращі претенденти на роль власників.

Миколай: Куди ти...

(Єлена відчиняє двері)

Андрій: Здрасте-с!

Михаїл: Доброї ночі! Дозвольте увійти...

Єлена: Перед тим як ви зайдете, про який лист ви тільки що говорили?

Михаїл: Гостинністю ви не похизуетесь, мила...

Єлена: Мила! Ніяка я вам не мила! Слідкуйте за мовою, шановний! Нагадаю ви сюди явились у такий пізній час, так майте хоч совість вести себе гідно.

Миколай: Вона діло говорить...

(Всі подивилися на Миколая)

Михаїл: Ну все, ну все... Так, погарячкував, буває. Перепрошую.

Андрій: Пробачте за...

Єлена: Що за лист?

Михаїл: Хм... Чому ми взагалі повинні вам щось розповідати? Ви навіть не представились.

Єлена: Шановні, що з проклятим листом!

Михайл: Добре-добре, ми отримали його два дні тому від якогось Максима Федоровича. Я його зовсім не знаю. Краще самі погляньте. Можливо ви більше знаєте.

Єлена: (Єлена тихо говорячи к Миколаю) А це ще хто? Ти його знаєш?

Миколай: Ні! Вперше чую! Більше чим мені, Сергій нікому не довіряв!

Єлена: (Єлена к Миколаю та Андрію) Ви стверджуєте, що не знаєте людину, яка відправила вам цей лист, так?

Михайл: Так, все вірно.

Єлена: Ви воювали?

Михайл: Ні! Що за дурні питання? Ні, я не воював. Людина такого статусу і достатку, як я, можу себе дозволити не вплітатися в справи держави. Ви дозволите увійти чи ми тут так і будемо мерзнути?

Єлена: Проходьте. І зачиніть за собою двері.

Михайл: Да... мила хатинка, затишна. Мені подобається.

Андрій: Чудова! Тільки, я б на вашому місці, змінив меблі, як ви вважаєте?

Михайл: Так, ти правий. Вот цей комод точно піде на дрова. Диявольськи на мене дивиться...

Єлена: (Тихо) Ми на це ще подивимось.

Михайл: Скажіть чому вас так хвилює цей папірець? І хто такий Сергій? Ми з Андріюшею заінтригованні, чи не так?

Андрій: Дуже!

Миколай: А як ви...

Михайл: Ви дзвінко шепочетеся.

Єлена: Мгм...

Миколай: Він був генералом на Західному фронті. Я служив у його загоні. У нас також є лист, тільки від мого побратима.

Андрій: А ви впевнені, що це той Сергій?

Миколай: В якому сенсі?

Михайл: Андрій, не кажи дурниць! Не позор мене!

Єлена: Ви впевнені, що це той Максим Федорович?

Михайл: Так стоп! Ми... Мадам, будьте ласкаві пояснити про що ви говорите?

Єлена: У мене... є припущення: вірогідно нас просто обдурили. І ні Сергія, ні Максим Федоровича не існує... Почерк різний, підписи різні, помилки різні - все зводиться до того, що це просто... зла гра над нами.

Миколай: Добре спланована авантюра...

Михайл: Ха-ха-ха!... Ви явно марите! Парафин затуманив вам мізки. Дайте сюди!

Єлена: Нахал! Переконалися?

Михайл: Ні-ні-ні! Я на таке не підписувався! (к Андрію) Навіщо я тільки тебе послухав...

Андрій: Я... я не хотів! Н... Нас обіграли...

Єлена: Я так розумію ви вже знайомі з грою?

Михайл: Гра? Ви зараз серйозно? Ці божевільні хочуть моєї смерті!

Єлена: Так ви покидаєте нас? Злякались?

Михайл: Я?... Я просто не бажаю безтямно ризикувати. (к Андрію) А ти чого стоїш?

Андрій: Я... А я, напевно, спробую... Все ж цілий дім на кону.

Михайл: Ще один! Ви тут всі з'їхали з глузду!

Єлена: Зрозумійте! Це єдиний шанс. Другого такого не буде.

(Заскрипіла підлога)

Михайл: Дідько! Вам тут всім буде непереливки, я вам обіцяю! Чому я вас слухаю? Господи, куди йти? Я... Спокійно жив... Знову...

(Повіяв протяг)

Єлена: Як солодко відчувається ця ваша вологість, нечіткість... Перепрошую, я не хотіла зачепити, просто... рефлексії... Ви все таки будете грати? Якщо передумаєте - ми будемо чекати...

Михайл: Боже, що мені робити? Подай знак, грішному...

Андрій: Ах... які правила?

Миколай: Ми це ще не з'ясувати. Знайшли тільки цей стіл.

Єлена: Не переймайте я. У кожного є шанс виграти...

(Забив годинник, рівно 12)

Михайл: А!

Миколай: Зараза! Налякали до смерті.

Єлена: Як ми їх не помічали?.. (тихо) Все цікавіше і цікавіше...

Михайл: Цікавіше? Та ми у дурці якийсь-то!

Єлена: Ми там, де були завжди, просто не вдивлялись...

(Єлена підходить до годинника)

Єлена: Ще один лист... Від Феофана.

Миколай: Церковник... Прокляття, не подобається це мені!

Михайл: Що там написано? Можливо не все так трагічно...

Єлена: Що ж:

Шановні гості! Один із вас вже на півдорозі до свого придбання, а хтось к падинню. Кості знаходяться в комоді. Правила: хто викине більше — той проходить в наступний тур, переможений вібуває. Все просто. Переможець забирає дім. Бажаю вам гарної гри!

P. S. не забудьте загасити свічки.

Єлена: Ага, ось вони. Дивні... Такі білосніжні, як мої зуби.

Михайл: Годі розглядати, пішлимо вже. Чим швидше почнемо, тим швидше закінчимо.

Єлена: Ви все-таки наважилися...

Андрій: Так... Ходімо... Після вас.

(Повіяв протяг)

Завіса

АКТ II

Миколай: Треба було все-таки його хоча б протерти. Сидимо і дихаємо гидотою.

Єлена: А мені подобається. В цьому є хоч щось істинного... Не весь же час треба прибирати.

Михайл: І так, хто буде перший?

Андрій: Дама? Вона... тут одна.

Миколай: Я тільки за.

Михайл: Не буду перечить - ви перша.

Єлена: Ну що ж... І-і-і! Є! Двадцять шість. Я в ударі! Хто наступний?

Михайл: Я! Давайте... Хм, тепер моя черга грати.

Єлена: Обережніше. Розійшлись... У ваших руках страшно бути.

Михайл: Це ж чому?

Єлена: А ви не бачите? Ви не бачите? Вони ж брудні. Ви зараз все забрудните...

Михайл: Ясна річ, що вони нечисті. Подивіться на свої. Вони ще брудніше...
Правильно ви казали: треба було б протерти стіл.

Єлена: Але можливо... Кидайте... (тихо) Як це мені набридло.

Андрій: Хай щастить!

Михайл: І так! Двадцять п'ять! Бачите! Бачите! Ха-ха-ха. Недалеко від вас втік, ми... мадам!

Миколай: Не спіктниця. Вона вас ловити не буде.

Андрій: (тихо) Ха-ха-ха

Михайл: Андрюша, що смішного?

Андрій: Нічого, вибачте...

Миколай: Я наступний.

Михайл: Прошу... Можна питання?

Миколай: Що за питання? І давайте без цих ваших витівок, вони мені вже тут.

Михайл: Звісно... Ви як людина, яка пройшла такий складний шлях, бачила багато... скажіть воно того вартувало? Серйозно, ці вот ігри вартували тих людей?

Миколай: Я не буду відповідати.

Михайл: А що тут такого? Із мого оточення нікого там не було, ви єдиний кого я знаю. Мені багато чого розповідали, з деталями, но ви самі розумієте... Кому довіряти? Тяжка ноша, розумію. Але як казав мій добрий психотерапевт: "Висловившись, стає краще".

Миколай: Кому-кому, а вам я нічого не скажу.

Михайл: Ви боїтесь? Злякались?

Миколай: Ні, давайте грати.

Єлена: Та зупиніться...

Миколай: Зупинись!

(Повіяв протяг)

Єлена: Заспокойся, не слухай його. Він навмисне.

Михайл: А там же нутроці, кров, відірванні кінцівки... Що ви відчували? Або нічого? Звикли? А зараз?

Миколай: Сука, закрій свій ріт! Ти нічого не знаєшь! Поганка підла!..

Михайл: Ой-ой-ой! Який голосок прорізався...

Миколай: Ті маніяки вуха нашим хлопцям відрізали! Кров бризкала на всі боки! Уявляєш? А!?. Чому замовк?.. Почув, що хотів? (тихо) Буржуа проклятий...

Михайл: Хе-хе-хе, цього я чекав! Ух, дякую вам! Потішили!

Єлена: Заспокойся! Він провокує. (к Михайлу) Яка ви все таки падаль! Як вас ще земля носить?

Михайл: Пані, не гарячкуйте.

Єлена: (тихо) Колись дограєтесь...

Миколай: Вісімнадцять... Дідько!..

Михайл: Ха-ха-ха! Не-ве-зе. Ха-ха-ха! (к Андрій) Ой Андрюша, не поспішай. Почекай, подумай, налаштуйся... Відчуй їх тепло...

Андрій: Так, добре-с

Михайл: Потряси добряче...

Андрій: Та поняв я! Поняв! Не заважайте... Дванадцять... І... І що тепер?

Михайл: Все! Ти вибув. Забирайся геть. І побажай мені удачі, я спробую відігратись за тебе.

(Андрій встав за столу і тут же впав)

Михайл: Гей-гей-гей! Що з тобою?

Єлена: Божечки, невже не витримав?

Миколай: Зараза! Не дихає... Пульса нема...

Михайл: Мертвий? В сенсі? Не міг він... Дідько! Навіщо я тільки погодився на це жахіття!

Єлена: Дім проклятий і ми разом з ним... Нечесно виходить... Чому ми повинні довіряти випадковій комбінації?

Миколай: Гра є гра... Не ми правила писали.

Михайл: Що це за ігри такі? Невже залишиться лише один такий?.. Ні! Я відмовляюсь грати далі!

Єлена: І що тепер з ним робити?

Миколай: Нехай лежить. Потім приберемо.

Михайл: Я в містику не вірю, ні! Але це вже ні в які рамки не лізить. Завтра тут буде поліція. Сядуть всі! Без розбору! Я йду звідси! Прощайте...

Єлена: Куди ви...

(Михайл різко падає на підлогу)

Єлена: Михайлу?! Серце мовчить... Ми навіть не кинули кості? Є тут хтось? Подивись скрізь? Відчуття, що за нами стежать.

Миколай: Стежать як за пацюками лабораторними. Нема тут нікого! Вони бачили його втечу, тому і вирішили прибрати, щоб не заважав.

Єлена: За боягузтво? Можливо... Отже, залишаємось тільки ми... Чи варте воно того? Скоро почне світати... Час так швидко пролетів...

Миколай: Мгм... Хтось повинен померти...

Єлена: Коль, я... жалкую, що сюди приїхала. Дома краще... і спокійніше... Послухала тебе. Якщо я помру, поховай поряд з мамою, вона б цього хотіла.
(Повіяв протяг)

Миколай: Не наговорюй...

Єлена: Ми ще зустрінемося...

Миколай: Пробач, якщо в цьому житті я зробив щось не так для тебе... Зіграймо чесно, дамо шанс долі винести вердикт... Більше нічого не залишається... Прийшов час спочити...

Єлена: Ходімо за стіл...

Миколай: Ти перша.

Єлена: Добре... Тринадцять... Не багато...

Миколай: Фух... З Богом...

Єлена: Ну, скільки?

Миколай: Двадцять один... Пробач

Єлена: Так треба... І ти мене пробач...

(дістає пістолет і вистрілює, сильний протяг, свічки погасли и тут же миттєво запалали)

Миколай: Де ти його...

Єлена: Я взяла на про всяк випадок... Знаю, знаю...

Миколай: Я...

Єлена: Пробач... (закриває очі) Ви не візьмете мене? Гей ви! Що мені робити? Що мені з ними робити?.. Навіщо я... Сонце. Вікна тут не було... Ах, як же чудово. (закурює цигарку) Стільки всього упустила через якісь ігри. Дивне бурштинове світло, як мені тебе не вистачало... Скільки літ, скільки зим. Багато трапилось, що не знаю з чого і почать. Дім, потім гості і ось напередодні фінал... Трагедія, а так хотілось комедію. Посміявся, нічого не зрозумів і пішов з гарним настроєм... Ось ти сяєш весь час і не згораєш, а мені як такому навчитися? Тут так смердить... Так, і що мені робити з домом. Він став мені огидним. От не очікувала. Скажи! Не мовчи!.. І що це означає? Ах... Скоро

п'ять... Пробач, Колю, не слухала я тебе... нікого я не слухала, а тепер ходи з цією ношею... Мені час іти. Прощайте і зустрінемося на іншому березу...
(Кидає пачку і цигарку, все охоплює вогонь)

Сцена з машинами

Єлена: Як прекрасно палає. Палити щось старе так приємно... Я перед тобою в боргу...

Завіса